

Carlos Castaneda

Vnitřní oheň

„Staří vidoucí zjistili, že učedníky nejlépe naučí svému vědění, budou-li je posouvat na levou stranu, do stavu zvýšeného vědomí. Skutečné učení se odehrává právě tam.

Kdysi bývaly starým vidoucím dávány do učení malé děti,“ pokračoval don Juan, „aby nepoznaly jiný způsob života. A když dospěly, braly si zas do učení jiné děti. Jen si pomysli, jaké věci museli staří odhalit, když se po staletí takto soustředili a přesouvali zleva doprava.“

Namítl jsem, že pro mě jsou ty přesuny velice znepokojující. Odpověděl, že on sám měl podobné zkušenosti jako já. Jeho dobrodinec nagual Julian v něm vytvořil hluboký rozštěp, když ho nechával přesouvat se z jednoho typu vědomí do druhého, sem a tam. Jasnost vědomí a svoboda, které prožíval ve stavu zvýšeného vědomí, prý pro něj jsou v naprostém rozporu s racionálními odůvodněními, obranami, hněvem a strachem normálního stavu vědomí.

Staří zřeci prý vytvářeli tuto polaritu tak, aby vyhovovala jejich konkrétním cílům. Přiměli tím svoje učedníky dosáhnout koncentrace, kterou potřebovali, aby je mohli učit technikám čarodějství. Noví vidoucí ji však používají k tomu, aby dovedli svoje učedníky k přesvědčení, že v člověku jsou možnosti, které si vůbec neuvědomuje.

„Noví vidoucí věnují nejvíce úsilí vysvětlení tajemství vědomí. Zhustili to celé do několika pojmů a činů, kterým učí své učedníky, když jsou ve stavu zvýšeného vědomí.“

Hodnota vyučovací metody nových zřeců prý tkví v tom, jakým způsobem se využívá fakt, že si nikdo nemůže pamatovat, co se děje, když je ve stavu zvýšeného vědomí. Tato neschopnost cokoli si zapamatovat vytváří pro bojovníky takřka nepřekonatelnou bariéru. A jestliže mají bojovníci pokračovat, musí se rozpomenout na všechny instrukce, které kdy dostali. A na tato poučení si dokážou vzpomenout teprve po létech boje a kázně. Za tu dobu se jim však už zvnitřní pojmy i postupy, které se naučili, a právě tím získají sílu, kterou podle nových vidoucích mají mít.

Postěžoval jsem si, že se kvůli němu cítím velmi nesvůj, protože se poslední dva dny odmítal se mnou vůbec bavit. Podíval se na mě a pozvedl obočí. Na rtech mu zahrál úsměv a pak zmizel. Uvědomil jsem si, že mi dává najevo, že nejsem o nic lepší než la Gorda.

„Provokoval jsem tvou sebedůležitost,“ zamračil se. „Sebedůležitost je náš největší nepřítel. Zamysli se nad tím. To, co nás oslabuje, je pocit uraženosti ze skutků a přečinů našich bližních. Naše sebedůležitost od nás vyžaduje, abychom většinu života strávili někým uražení.

Noví vidoucí doporučovali snažit se ze všech sil vymýtit sebedůležitost ze života bojovníků. Já se tím doporučením řídím a většinu svého úsilí s tebou jsem upravoval tak, abych ti ukázal, že bez své vlastní sebedůležitosti jsme nezranitelní.“

„Vlastní důležitost není nic jednoduchého ani naivního,“ vysvětloval don Juan. „Je na jedné straně jádrem všeho, co je v nás dobré, a na druhé zas jádrem všeho, co je v nás mizerné. Zbavit se té mizerné sebedůležitosti vyžaduje mistrovskou strategii. Vidoucí si odjakživa nejvíce vážili těch, kdo to dokázali.“

Postěžoval jsem si, že mě sice představa vymýcení vlastní důležitosti občas velice přitahuje, ale ve skutečnosti je mi značně nepochopitelná a jeho pokyny, jak se jí mám zbavit, mi připadají natolik vágní, že nejsem schopen je dodržovat.

„Už mnohokrát jsem ti říkal, že člověk musí mít velikou představivost, aby mohl jít po cestě poznání. Víš, stezka poznání vůbec není tak čirá a jasná, jakou bychom ji chtěli mít.“

Byl jsem celý nesvůj, a tak jsem se s ním přel, že mi ta jeho napomínání o sebedůležitosti připomínají katolická přikázání. Celý život mi vykládali o zlu a hříchu, až mi otrnulo.

„Bojovníci bojují proti vlastní důležitosti, protože je to součást jejich strategie, a nikoli z principu. Ty děláš tu chybu, že to, co ti říkám, chápeš z hlediska morálky.“

„Ale vy mi připadáte jako vysoce morální člověk, done Juane,“ trval jsem na svém.

„Ty sis všiml jen mé bezchybnosti, a to je všechno.“

„Bezchybnost stejně jako zbavit se své sebedůležitosti, to jsou pro mě moc vágní pojmy, aby pro mě mohly mít vůbec nějakou cenu,“ poznamenal jsem.

Don Juan se dusil smíchem. Vyzval jsem ho, aby mi vysvětlil, co to je ta bezchybnost.

„Bezchybnost není nic jiného, než správné využívání energie. V tom, co říkám, není sebemenší stopa morálky. Naštědál jsem energii, a proto jsem bezchybný. Abys to pochopil, musíš si sám našetřit dost energie.“

Dlouho jsme mlčeli. Chtěl jsem přemýšlet o tom, co říkal. Najednou začal opět mluvit.

„Bojovníci si vedou strategickou inventuru. Zaznamenávají si všechno, co dělají. Potom rozhodují, co z toho se dá změnit tak, aby si z hlediska vydávání energie mohli dovolit oddech.“

Přel jsem se, že takový seznam by musel zahrnovat všechno, co je pod sluncem. Trpělivě mi odpovídal, že strategická inventura, o níž mluví, se týká jen návykových modelů chování, které nejsou podstatné pro přežití a blaho člověka.

Chopil jsem se příležitosti a poukázal na to, že přežití a blaho jsou kategorie, které se dají donekonečna vykládat všelijak, a proto se nelze dohodnout na tom, co je a co není podstatné pro přežití a blaho.

A jak jsem tak mluvil, začal jsem ztrácet sílu. Nakonec jsem zmlkl, protože jsem si uvědomil marnost svých argumentů.

Don Juan prohlásil, že vlastní důležitost figuruje ve strategické inventuře bojovníků jako činnost, která spotřebovává největší množství energie, a proto se ji snaží vymýtit.

„Jedním z hlavních zájmů bojovníka je uvolnit tuto energii a využít ji tváří v tvář neznámu,“ pokračoval don Juan. „A činnost, kterou se tato energie přeměrovává, je právě bezchybnost.“

Vyprávěl, že nejučinnější strategii vypracovali nepopíratelní mistři *stopařství*, zřeci z doby španělského dobývání. Má šest prvků, které se vzájemně doplňují. Pět z nich bychom mohli nazvat atributy bojovníka. Je to ovládání, kázeň, shovívavá trpělivost, správné načasování a *vůle*. Tyhle prvky patří ke světu bojovníka, který bojuje za ztrátu vlastní důležitosti. Šestý prvek, jenž je snad ze všech nejdůležitější, patří k vnějšímu světu a nazývá se malý tyran.

„Můj dobrodinec vypracoval strategický plán, jak uplatnit čtyři atributy bojovníka: ovládání, kázeň, trpělivost a správné načasování.“

Dobrodinec prý donu Juanovi vysvětlil, co má dělat, aby měl prospěch ze střetnutí s tím obrem, a přitom mu ukázal, co pokládali noví vidoucí za čtyři kroky na stezce poznání. Prvním krokem je rozhodnutí stát se učedníkem. Když učedník změní svůj názor na sebe sama a na svět, učinil druhý krok a stal se bojovníkem, to znamená bytostí, která je schopna největší možné sebekázně a sebeovládání. Když získá zdrženlivou trpělivost a smysl pro správný okamžik, pak učinil třetí krok a stal se člověkem oddaným poznání. A když se člověk poznání naučí *vidět*, učinil čtvrtý krok a stává se vidoucím.

Don Juanův dobrodinec zdůraznil skutečnost, že don Juan už je dost dlouho na stezce poznání, takže už získal alespoň minimální množství prvních dvou atributů, tedy sebeovládání a kázně. Obě tyto vlastnosti se vztahují k vnitřnímu stavu, upozornil don Juan. Bojovník je zaměřen na sebe, ale nikoli sobecky, nýbrž v tom smyslu, že absolutně a neustále zkoumá pravé já.

„V té době jsem byl oddělen od obou dalších atributů,“ pokračoval don Juan. „Trpělivost a smysl pro správnou chvíli vůbec nejsou vnitřním stavem. Ty patří do říše člověka poznání. Můj dobrodinec mi je ukázal pomocí své strategie.“

„Znamená to, že sám byste se nemohl postavit tomuhle malému tyranovi?“ zeptal jsem se.

„Určitě jsem to mohl udělat sám, i když jsem vždycky dost pochyboval, že bych to byl dokázal provést tak elegantně a s takovou radostí. Můj dobrodinec tohle střetnutí řídil a vyloženě se z něho radoval. Nápad využívat malé tyrany není jen k tomu, aby si bojovník zdokonaloval ducha, ale také pro potěšení a radost.“

„Ale jak se někdo může radovat z takové zrůdy, jakou jste tu popsali?“

„To byla nula ve srovnání se skutečnými monstry, s nimiž se v době Conquisty střetávali noví zřeci. Podle všeho si tito vidoucí střety s conquistadory důkladně vychutnávali. Dokázali tím, že i nejhorší malí tyrani mohou poskytovat potěšení, jestliže je ovšem člověk bojovníkem.“

Mistrovství vědomí, vysvětloval mi, prý znamená zvnitřnit si celou posloupnost těchto pravd. První pravda je prý taková, že důvěrná obeznamenost se světem, který vnímáme, nás nutí věřit, že jsme obklopeni předměty, které existují samy o sobě tak, jak je vnímáme, zatímco ve skutečnosti neexistuje žádný předmětný svět, ale universum Orlova vyzařování, Orlových emanací.

Řekl, že než mi bude moci vysvětlit, co vlastně ty Orlovy emanace jsou, bude se mnou muset pohovořit o světě známém, neznámém a nepoznatelném. Většinu pravd o vědomí prý odhalili staří vidoucí, ale pořadí, jak je uspořádat, zase rozpracovali noví zřeci. A bez tohoto pořadí jsou tyto pravdy nepochopitelné.

Jednou z velikých chyb, kterých se staří dopustili, byla skutečnost, že nehledali pořadí. A zhoubným důsledkem tohoto omylu byl jejich předpoklad, že neznámo a nepoznatelné je jedna a tatáž věc. Na nových vidoucích pak bylo, aby tento omyl napravili. Vymezili hranice a neznámo definovali jako něco, co je člověku zahaleno, třeba tím, že je obklopeno děsivými souvislostmi, nicméně co pořád zůstává v dosahu člověka. V určitou dobu se neznámo stává známým. Naproti tomu nepoznatelné je nepopsatelné, nemyslitelné a neuvědomitelné. Je to něco, co nikdy nepoznáme, ale přesto to tady existuje. Je oslňující a současně děsivé svou rozlehlostí.

„Ale jak to mohou zřeci rozlišovat?“ zeptal jsem se.

„Na to je jednoduché pravidlo,“ odpověděl. „Tváří v tvář neznámu je člověk odvážný. Vlastností neznáma je, že nám dává pocit naděje a štěstí. Člověk cítí sílu a radostné vzrušení. A dokonce i neblahá tušení, která neznámo vzbuzuje, nás mohou velice naplňovat. Noví vidoucí *viděli*, že právě tváří v tvář neznámu je člověk na vrcholu svých sil.“

Kdykoli však prý se ukáže, že to, co je pokládáno za neznámo, je ve skutečnosti nepoznatelné, má to katastrofální důsledky. Vidoucí jsou z toho vyčerpaní a zmatení. Zmocňuje se jich děsivá úzkost. Jejich tělo ztrácí pevnost, jejich rozum a střízlivá soudnost se začnou bezcílně toulat, protože nepoznatelné vůbec nemá vliv, který by nabíjel energií. Není v lidském dosahu, a proto by se do něj nemělo pošetile zasahovat, ba dokonce ani obezřetně ne. Noví vidoucí si uvědomili, že musí být připraveni platit obrovskou cenu i za sebemenší kontakt s nepoznatelnem.

Don Juan mi vysvětloval, že noví vidoucí museli překonávat strašlivé bariéry tradice. V době, kdy začal nový cyklus, nikdo z nich nevěděl najisto, které postupy z jejich obrovské tradice jsou správné a které ne. Bylo zřejmé, že staří vidoucí něco pokazili, ale noví nevěděli co. Začali tedy předpokladem, že všechno, co dělali jejich předchůdci, je špatně. Staří bývali mistři tušení a dohadu. Jednak předpokládali, že jejich zdatnost ve *vidění* je dostatečně chráněná. Mysleli si, že jsou nedotknutelní - tedy mysleli si to, dokud je nájezdníci nerozdrtili na kusy a většinu z nich nedali strašlivě usmrtit. Staří vidoucí neměli vůbec žádnou ochranu, i když si byli skálopevně jisti, že jsou nezranitelní.

Noví vidoucí nemarnili čas spekulacemi, co že se to vlastně pokazilo. Místo toho začali mapovat neznámo, aby je oddělili od nepoznatelného.

„A jak mapovali neznámo, done Juane?“ zeptal jsem se.

„Řízeným používáním vidění.“

Řekl jsem mu, že jsem se chtěl zeptat, co všechno znamenalo to mapování neznáma.

Mapování neznáma, odpověděl, znamená zpřístupnit ho našemu vnímání. Vytrvalým praktikováním *vidění* noví zřeci zjistili, že neznámo a známo mají ve skutečnosti stejné zakotvení, protože obojí je v dosahu lidského vnímání. Vidoucí vlastně mohou v kterýkoli okamžik opustit známé a vstoupit do neznáma.

Všechno, co je mimo naši schopnost vnímání, je nepoznatelné. A rozdíl mezi nepoznatelným a poznatelným je podstatný. Vždycky když si vidoucí spletou jedno s druhým, když se ocitnou tváří v tvář nepoznatelné a dostávají se do velice svízelné situace.

„Když se to přihodilo starým vidoucím,“ pokračoval don Juan, „mysleli si, že jsou to jen zpřeházené postupy. Nikdy je nenapadlo, že většina toho, co je tady všude kolem, je mimo naše chápání. Z jejich strany to byla strašlivá chyba v úsudku, za kterou draze zaplatili.“

„A co se stalo, když si uvědomili ten rozdíl mezi nepoznaným a nepoznatelným?“

„Začal nový cyklus,“ odpověděl don Juan. „Toto rozlišování je hranice, která odděluje staré a nové. Všechno, co učinili noví vidoucí, vychází z pochopení tohoto rozdílu.“

Vidění, řekl don Juan, bylo základním prvkem jak při zničení světa starých zřeců, tak při obnově nového pohledu. A právě *viděním* odhalili noví vidoucí jistá nepopíratelná fakta, která využili, a tak došli k jistým závěrům o povaze člověka a světa, které pro ně byly zcela nové. A tyto závěry umožnily nový cyklus. A to jsou pravdy týkající se vědomí, jež mi právě vysvětloval.

„První pravda říká, že svět je takový, jak vypadá, a současně není. Není tak pevný a tak skutečný, jak se naše vnímání naučilo věřit, ale současně není ani přeludem. Svět není ani iluzí, jak se také říkává. Na jedné straně je skutečný, a na druhé neskutečný. Tomuhle věnuj bedlivou pozornost, protože to musíš pochopit, a nikoli jenom přijmout. Vnímáme. To je tvrdá skutečnost. Ale to, co vnímáme, už není skutečnost stejného druhu, protože se učíme, co máme vnímat.“

Něco kolem nás ovlivňuje naše smysly. Tohle je část, která je skutečná. Ale to, co nám naše smysly říkají, že existuje, je část neskutečná. Vezmi si například horu. Smysly nám říkají, že je to předmět. Má velikost, barvu, formu. Dokonce máme kategorie pro hory a ty jsou naprosto přesné. Na tom není nic nesprávného, vada je pouze v tom, že nás nikdy nenapadlo, že naše smysly hrají jenom povrchní roli, že vnímají tak, jak vnímají, protože je zvláštní rys našeho vědomí nutí, aby to dělaly.“

Začal jsem mu přitakávat, ale ani tak proto, že bych souhlasil, protože jsem tak docela nechápal, oč mu vlastně jde. Spíš jsem jen reagoval na situaci, která hrozila. Ale zarazil mě:

„Použil jsem výraz ‚svět‘. To má zahrnovat všechno, co nás obklopuje. Mám samozřejmě lepší výraz, ale tomu bys vůbec nerozuměl. Vidoucí říkají, že jen kvůli svému vědomí si

myslíme, že existuje svět předmětů kolem nás. Ale to, co tady opravdu je, jsou emanace Orla, vyzařování, proměnlivé a neustále v pohybu, a přece neměnné a věčné.“

Zarazil mě gestem ruky, zrovna když jsem se ho chystal zeptat, co to ty Orlovy emanace jsou. Vysvětlil mi, že jedním z nejdramatičtějších odkazů, které nám staří vidoucí zanechali, byl jejich objev, že všechny vnímající bytosti existují jen z toho důvodu, aby rozšiřovaly vědomí. Don Juan tento objev označil za kolosální.

Napůl vážně se mě zeptal, jestli vím o nějaké lepší odpovědi na otázku, která člověka odjakživa pronásleduje, a sice, jaký je smysl naší existence. Okamžitě jsem zaujal obranný postoj a začal jsem se s ním přit o nesmyslnosti této otázky, protože se na ni nedá logicky odpovědět. Řekl jsem mu, že abychom mohli na toto téma diskutovat, museli bychom hovořit o náboženstvích a proměnit to všechno v otázku víry.

„Ale staří zřeci nemluvili jenom o víře,“ namítl. „I když nebyli tak praktičtí jako noví, přesto byli dost praktičtí na to, aby věděli, co *vidí*. Touhle otázkou, která tebou tak důkladně zacloumala, jsem se ti snažil ukázat, že naše racionalizace sama nemůže přijít s odpovědí, jaký je důvod naší existence. Pokaždé, když se o to pokusí, promění odpověď v záležitost víry. Staří vidoucí se dali jinou cestou, a tak opravdu našli odpověď, v níž není jenom víra.“

Staří vidoucí prý riskovali nepředstavitelná nebezpečí, a pak skutečně *viděli* nepopsatelnou sílu, která je zdrojem všech vnímajících bytostí. Nazvali ji Orlem, protože v těch několika zahlédnutích, která byli schopni vydržet, ji *viděli* jako cosi, co připomíná černobílého, nekonečně velikého orla.

Viděli, že právě Orel je to, co dává vědomí. Orel tvoří vnímající bytosti, aby žily a obohacovaly vědomí, které jim propůjčuje spolu se životem. A *viděli*, že Orel je také to, co obohacené vědomí požírá, když přiměje vnímající bytosti, aby se ho v okamžiku smrti vzdaly.

„Když staří vidoucí řekli, že důvodem bytí je zvětšování vědomí,“ pokračoval don Juan, „nebyla to věc víry nebo dedukce. Oni to *viděli*.

Viděli, že v okamžiku smrti vědomí vnímajících bytostí odlétá a pluje jako světelný obláček chmýří do Orlího zobáku, kde je pohlčeno. Pro staré zřece to byl důkaz, že vnímající bytosti žijí jen proto, aby obohatili vědomí, které je Orlovi potravou.“

Zeptal jsem se ho tedy, proč ty výrazy měnil.

„To je nagualova povinnost. Vždycky musí hledat nejlepší způsoby vysvětlení. Čas všechno mění a každý nový nagual musí přijímat nová slova a nové představy, aby popsal svoje *vidění*.“

„Myslíte to tak, že nagual přebírá představy z každodenního života?“ zeptal jsem se.

„Ne. Já chci říct, že nagual o *vidění* mluví pokaždé novým způsobem. Tak například ty jako nový nagual budeš třeba muset říct, že vědomí dává vzniknout vnímání. Budeš říkat totéž, co říkal můj dobrodinec, ale jiným způsobem.“

„A co je tedy vnímání podle nových zřeců, done Juane?“

„Říkají, že vnímání je stav seřazení. Emanace uvnitř obalu se seřadí s emanacemi vně obalu, které jim odpovídají. Seřazení nebo seskupení je to, co umožňuje každé živé bytosti zušlechťovat vědomí. Vidoucí to prohlašují, protože *vidí* živé bytosti tak, jak opravdu jsou, tedy jako světelná vejce, která se podobají bublinám bělavého světla.“

Zeptal jsem se, čím mají emanace uvnitř obalu vyhovovat vyzařováním vně obalu, aby mohlo nastat vnímání.

„Emanace uvnitř i vně jsou tatáž světelná vlákna. Drobné bubliny, vytvořené z těchto vláken, jsou vnímající bytosti, mikroskopické světelné body, připojené k nekonečným emanacím.“

Světelnost živých bytostí je vytvářena právě tou částí Orlových emanací, které shodou okolností mají ve svých světelných obalech. Když vidoucí *vidí* vnímání, stává se svědkem toho, jak světelnost Orlových emanací vně obalu vnímající bytosti rozjasňuje světelnost emanací uvnitř jejího obalu. Vnější světelnost přitahuje vnitřní, chytá ji prý do pasti a fixuje. A toto zafixování je vědomím každé konkrétní bytosti.

Vidoucí také *vidí*, jak emanace vně obalu vyvíjejí zvláštní tlak na odpovídající část emanací uvnitř. Tento tlak určuje, jaký stupeň vědomí má každá živá bytost.

Požádal jsem ho, aby mi objasnil, jak Orlovy emanace vně obalu vyvíjejí tlak na emanace uvnitř.

„Orlovy emanace nejsou pouze světelná vlákna. Každá je zdrojem nekonečné energie. Představ si to asi takhle: Některé emanace vně obalu jsou stejné jako emanace uvnitř, a tak jsou jejich energetické náboje jako neustálý tlak. Ale obal odděluje emanace, které jsou uvnitř jeho sítě, a tím tento tlak usměrňuje.“

Už jsem se ti zmínil, že staří vidoucí byli mistři umění, jak zacházet s vědomím. Teď k tomu mohu dodat, že toto umění ovládali proto, že se naučili manipulovat se strukturou lidského obalu. Říkal jsem ti, že odhalili tajemství uvědomování si. Tím jsem chtěl říct, že *viděli* a pochopili, že vědomí je to, co žhne v obalu živých bytostí. A právem to také nazvali žhnoucí jas vědomí.“

Staří vidoucí prý *viděli*, že vědomí člověka jasně žhne a má jantarovou světelnost, intenzivnější než je ostatní obal. Tento žhnoucí jas je na úzkém vertikálním pásku úplně vpravo obalu a táhne se po celé jeho délce. Mistrovstvím starých zřeců bylo pohybovat tímto žhnoucím jasnem a z původního umístění na povrchu obalu ho napříč rozšiřovat dovnitř.

Don Juan domluvil a podíval se na Genara, který pořád tvrdě spal.

„Genaro o výklady vůbec nestojí,“ odtušil. „Je to muž činu. Můj dobrodinec ho neustále strkal, aby čelil neřešitelným problémům. A tak Genaro vstoupil do levé strany rovnýma nohama a nikdy nedostal příležitost přemýšlet a žasnout.“

„A není to tak lepší, done Juane?“

„Záleží na tom. Pro něj je to dokonalé. Ale tebe ani mě by to neuspokojilo, protože jsme tak či onak povoláni k tomu, abychom vysvětlovali. Genaro nebo můj dobrodinec jsou spíš jako staří vidoucí než noví. Žhnoucím jsem vědomí umí ovládat a dělat všechno, co chtějí.“

Starým vidoucím se dělo totéž. Oddávali se citovým reakcím. Ale když přišla chvíle, aby pochopili, co vlastně *viděli*, nedokázali to. Aby člověk něco pochopil, potřebuje k tomu střízlivost, a ne emoce. Na toho, kdo pláče, když si něco uvědomí, si dávej pozor, protože ve skutečnosti si neuvědomil vůbec nic.

Na toho, kdo jde po stezce poznání bez střízlivého porozumění, číhají nesčetná nebezpečí,“ pokračoval don Juan. „Kreslím ti tu obrysy řádu, v němž noví vidoucí uspořádali pravdy o vědomí, aby ti sloužily jako mapa. Mapa, kterou budeš muset doložit svým vlastním *viděním*, ale nikoli svými očima.“

Dlouho pak mlčel. Upřeně na mě hleděl. Určitě čekal, až se ho na něco zeptám.

„Každý se stane obětí omylu, že *vidění se provádí očima*,“ pokračoval pak. „Ale nesmí tě překvapit, že sis ani po tolika letech neuvědomil, že *vidění není* záležitost očí. Tahle chyba je zcela normální.“

„Tak co tedy to *vidění* je?“

Odpověděl, že *vidění* je seskupení, seřazení, propojení. A tak jsem mu připomněl, že mi říkal, že takové seřazení je vnímání. Na to mi vysvětloval, že seřazení emanací, které se používají rutinně, je vnímání každodenního světa, zatímco seřazení emanací, které se nikdy nepoužívají, se zpravidla nazývá *vidění*. Když dojde k takovému seřazení, člověk *vidí*. A jelikož *vidění se* vytváří seřazením něčeho mimořádného, tak to nemůže být něco, nač se lze jenom dívat. Přestože jsem prý již *viděl* nesčetněkrát, vůbec mě nenapadlo nevíšmat si svých očí. Podlehl prý jsem pojmu, jímž je *vidění* označeno a popisováno.

„Když vidoucí *vidí*, když nastane nové seřazení, cosi mu všechno vysvětluje. Je to hlas, který mu řekne do ucha, co je co. Jestliže tento hlas není přítomný, pak to, v čem je vidoucí ponořen, není *vidění*.“

Po krátké odmlce dál vysvětloval hlas *vidění*. Tvrdit, že *vidět* tedy znamená slyšet, je prý však také mylné, protože *vidění* je nekonečně víc. Vidoucí si nicméně zvolili zvuk jako měřítko nového seřazení.

Hlas *vidění* označil za nejtajemnější z nevysvětlitelných věcí: „Já osobně si myslím, že hlas *vidění* patří pouze člověku. Asi to tak je proto, že mluvení je něco, co kromě člověka nikdo nedělá. Staří věřili, že to je hlas mocného jsoucna, které je v důvěrném spojení s člověkem a které je jeho ochráncem. Noví zjistili, že toto jsoucno, tato entita, kterou nazvali tvarující formou člověka, nemá hlas. Pro nové je hlas *vidění* něco zcela nepochopitelného. Říkají, že to je žhnoucí jas vědomí, jenž hraje na Orlovy emanace, tak jako harfeník na harfu.“

Najednou don Juan začal se svým výkladem. Jeho hlas mě ukonejšil. Teprve po velikém úsilí prý zřeci došli k závěru, že vědomí dospělé lidské bytosti, uzrálé procesem růstu, už nelze dále nazývat vědomím, protože bylo přetvořeno v něco daleko intenzivnějšího a složitějšího, co vidoucí nazývají pozornost.

„A jak vidoucí mohou vědět, že vědomí se pěstuje a že roste?“ zeptal jsem se.

Během růstu lidských bytostí se prý v určitou dobu pás emanací uvnitř ochranného obalu velmi rozjasní. Jak člověk nabírá zkušeností, začíná žhnout. V některých případech pás těchto emanací žhne tak intenzivně, že se spojí s emanacemi zvnějšku. Vidoucí, kteří byli svědky tohoto rozšíření, tedy nutně museli předpokládat, že vědomí je surovina a pozornost konečný produkt zrání.

„A jak vidoucí popisují pozornost?“ zeptal jsem se.

„Říkají, že život, tedy proces, při němž jsme naživu, zapřahuje a rozšiřuje vědomí, a to je pozornost.“

Nebezpečí definic, řekl don Juan, je v tom, že věci zjednodušují, aby byly srozumitelné. V tomto případě definujeme pozornost, a tím riskujeme, že magickou a zázračnou věc proměníme v banalitu. Pozornost je to největší, čeho člověk dosáhl. Rozvíjí se ze suroviny vědomí, až nakonec pokrývá celý rozsah lidských alternativ. A vidoucí ji zdokonalují ještě víc, takže pak pokrývá celé spektrum lidských možností.

Chtěl jsem vědět, jestli se z hlediska vidoucích alternativy nějak významně odlišují od možností.

Don Juan odpověděl, že alternativou je všechno, co si můžeme zvolit jakožto osoby. Alternativy souvisejí s úrovní našeho každodenního záběru, tedy s tím, co známe. Proto jsou také dost omezené jak do počtu, tak do rozsahu. Lidské možnosti však prý patří k neznámu. Nejsou tím, co jsme schopni si zvolit, ale to, čeho jsme schopni dosáhnout. Příkladem našich lidských alternativ prý je třeba volba přesvědčení, že lidské tělo je předmětem mezi předměty. Příkladem lidských možností je, když se vidoucímu podaří uvidět člověka jako světelnou bytost podobnou vejci. Tělem, které je předmětem, se dotýká známého, tělem, které je světelným vejcem, se dotýká neznámého. Lidské možnosti tedy mají takřka nevyčerpatelný rozsah.

„Vidoucí říkají, že pozornost je trojí,“ pokračoval don Juan. „Když to říkají, mají na mysli pouze lidské bytosti, a nikoli všechny existující bytosti, které vnímají. Ale trojí pozornost není jen typ pozornosti, jako spíše rovina, které člověk dosáhl. Je to první, druhá a třetí pozornost a každá z nich je svou nezávislou doménou, která je sama v sobě úplná.“

První pozornost v člověku, vysvětloval mi, je zvířecí vědomí, rozvinuté v procesu zkušenosti do složité, komplexní a nesmírně křehké schopnosti, která se stará o každodenní svět ve všech jeho nespočitatelných aspektech. Jinými slovy, všechno, nač můžeme pomyslet, je součástí první pozornosti.

„První pozornost je všechno, co jsme jakožto průměrní lidé. První pozornost absolutně ovládá náš život, a proto je nejcenějším bohatstvím, které průměrný člověk má. A dost možná, že je to dokonce naše jediné bohatství.“

Noví zřeci však vzali její skutečnou hodnotu v potaz a začali prostřednictvím *vidění* první pozornost důkladně zkoumat. To, co zjistili, dalo tvar jejich absolutnímu pohledu i pohledu všech jejich potomků, a to dokonce i přesto, že většina z nich vůbec nepochopila, co vlastně tito vidoucí *viděli*.“

Důrazně mě upozorňoval, že závěry, k nimž zkoumání nových zřeců dospěla, mají s rozumem nebo racionalitou jen velmi málo společného, protože člověk musí první pozornost nejdříve *vidět*, aby ji mohl zkoumat a vysvětlovat. To mohou dělat pouze vidoucí. Nicméně prozkoumat, co zřeci *vidí* na první pozornosti, je naprosto podstatné. Dává to první pozornosti jedinou příležitost, kterou kdy bude mít, uvědomit si, jak sama pracuje.

„Z hlediska toho, co vidoucí vidí, je první pozornost žhnoucí vědomí, které se rozvinulo v nesmírnou záři. Je to žhnoucí jas, který však je, řekněme, fixován jen na povrchu ochranného obalu. Je to žhnutí, které pokrývá známé.

Naproti tomu druhá pozornost je daleko komplexnějším a zvláštním stavem žhnoucího vědomí. Je spojena s neznámem. Nastává tehdy, když se využívají nepoužívané emanace uvnitř lidského obalu.

Důvod, proč jsem nazval druhou pozornost zvláštní, je ten, že člověk potřebuje důmyslnou taktiku, aby využíval ty nepoužívané emanace. A taková taktika není běžná a vyžaduje nejvyšší možnou kázeň a koncentraci.“

Připomněl mi, že už tehdy, když mě učil umění *snít*, mi říkal, že předzvěstí druhé pozornosti je koncentrace potřebná k tomu, aby si člověk uvědomoval, že se mu něco zdá. Tato koncentrace je formou vědomí, které nepatří do stejné kategorie jako vědomí potřebné pro záležitosti každodenního světa.

Druhá pozornost se prý také nazývá vědomím levé strany. Je to nejrozlehlejší pole, jaké si člověk umí představit. Je tak rozlehlé, že se zdá až bez konce.

„Za nic na světě bych tam nechtěl zabloudit,“ pokračoval don Juan. „Je to bažina, tak složitá a bizarní, že střizlivý zřec se do ní pustí pouze při dodržování těch nejpřísnějších podmínek.

Problém ovšem je v tom, že vstup do druhé pozornosti je nesmírně snadný a jejímu vábení se takřka nedá odolat.“

Staří zřecové, mistři pozornosti, prý svoje znalosti uplatnili na žhnoucí jas svého vlastního vědomí, a tím si ho rozšířili do nepředstavitelné velikosti. Dali prý si za cíl opravdu rozsvítit všechny emanace ve svém ochranném obalu, jeden pás po druhém. Podařilo se jim to, ale dost zvláštní je, že rozsvěcování jednoho pásu po druhém je uvěznilo v bažinách druhé pozornosti.

„Tuhle chybu noví vidoucí napravili,“ pokračoval don Juan. „Ovládali vědomí a nechali je, aby se rozvíjelo k přirozenému cíli, tedy aby se žhnoucí jas vědomí rozšířil za hranice světelného obalu naráz.

Třetí pozornosti se dosahuje tehdy, když se žhnoucí jas vědomí promění v oheň planoucí zevnitř, v plamen, kterým vzniká nikoli jeden pás, nýbrž všechny Orlovy emanace uvnitř obalu člověka.“

Don Juan vyjádřil svůj veliký respekt k záměrnému úsilí nových vidoucích dosáhnout třetí pozornosti, dokud jsou ještě naživu a uvědomují si svou individualitu.

Měl za to, že je zbytečné probírat případy, kdy lidé nebo jiné vnímající bytosti náhodně vstoupili do neznáma nebo nepoznatelna, aniž by si to uvědomovali. Říkal, že to je dar Orla. Tvrdil, že noví vidoucí vstupují do třetí pozornosti také darem, ale ten že má jiný význam. Je prý daleko spíše odměnou za to, čeho dosáhli.

A dodal, že v okamžiku smrti vstupují všechny lidské bytosti do nepoznatelna. Některé z nich dosahují třetí pozornosti, ale pokud se to stane, je to celkem vzato na příliš krátkou dobu a jen proto, aby se Orlova potrava pročistila.

„To nejvyšší, čeho mohou lidské bytosti dosáhnout, je dospět k této rovině vědomí, a přitom si podržet svou životní sílu. Nestat se vědomím, které se rozložilo a jako blikající světýlko se nese až k Orlovu zobáku, aby se dalo pohltit.“

Starší vidoucí byli přesvědčeni, že ve chvíli, kdy se spojencova energie začne ztrácet, spojenec dává svou sílu člověku. Sílu, houbes! Spojenci starým lezli i z uší, ale jejich síla jim byla na nic.“

Znovu mi don Juan vysvětloval, že bylo na nových zřecích, aby tento omyl napravili. Zjistili totiž, že jediné, co se počítá, je bezchybnost neboli uvolněná energie. Mezi starými vidoucími bylo opravdu několik, které zachránili jejich spojenci, ale to nemělo nic společného se silou spojenců něco odrážet. Využívat energii těchto jiných forem života daleko spíše umožnila právě bezchybnost oněch lidí.

Noví vidoucí také zjistili to nejdůležitější, co se týká spojenců: čím jsou člověku bezcenní a čím jsou užiteční. Bezcenní spojenci, kterých je až omračující množství, mají uvnitř svých obalů emanace, k nimž my v sobě nemáme odpovídající vyzařování. Jsou od nás natolik odlišní, že jsou naprosto k ničemu. Jiní spojenci, kterých je až pozoruhodně málo co do počtu, jsou nám příbuzní, to znamená, že příležitostně mají emanace, které odpovídají našim.

„A jak tento druh spojenců člověk využívá?“

„Měli bychom to označit jinak, než slovem ‚využívá‘,“ namítl don Juan. „Řekl bych, že to, co se odehrává mezi vidoucími a spojenci tohoto druhu, je poctivá výměna energie.“

„A jak taková výměna probíhá?“

„Prostřednictvím odpovídajících emanací. Tyto emanace jsou přirozeně na levé straně člověka, na té straně, kterou průměrný člověk nikdy nepoužívá. Z tohoto důvodu spojenci nemají přístup do světa vědomí pravé strany neboli strany racionality.“

Tehdy také začal se svým výkladem. Stručně načrtl pravdy týkající se vědomí, které jsme již probírali. Neexistuje prý žádný objektivní svět, nýbrž jedině vesmír energetických polí, který vidoucí nazývají Orlova vyzařování, Orlovy emanace. Lidské bytosti jsou utvořeny z

Orlových emanací a svou podstatou jsou bublinami světélkující energie. Každý z nás je zabalen v jakémsi kokonu, v ochranném obalu, který uzavírá malou částčku těchto vyzařování. Vědomí prý způsobuje neustálý tlak emanací vně našeho obalu. Ty se nazývají volné emanace a tlačí na emanace uvnitř obalu. Toto vědomí prý vede k vnímání, jež nastává, když se emanace uvnitř seřadí s odpovídajícími volnými emanacemi.

„Další pravda praví, že vnímání nastává, protože v každém z nás je hybná síla, nazývaná bod spojení, jež vybírá vnitřní a vnější emanace, které pak seřadí. Určité konkrétní seřazení, které vnímáme jako svět, je produktem specifického místa, na němž je v našem ochranném obalu umístěn bod spojení.“

Aby se naše první pozornost zaostřila na svět, který vnímáme, vysvětloval don Juan, musíme položit důraz na určité emanace, které jsou vybrány z úzkého pásu emanací, v němž je umístěno lidské vědomí. Odvržené emanace jsou stále v našem dosahu, ale drímají a často zůstanou nepoznány po celou dobu našeho života.

Zdůrazněné emanace noví vidoucí nazývají pravou stranou, normálním vědomím, tonalem, tímto světem, tím, co je známé, poznané nebo také první pozorností. Průměrný člověk je nazývá skutečností, racionalitou, zdravým rozumem.

Zdůrazněné emanace skládají velkou část lidského pásu vědomí, ale to je pouze velmi malý díl celkového spektra emanací, které jsou přítomné uvnitř ochranného obalu člověka. Emanace uvnitř lidského pásu, které přehlízíme, jsou pokládány za jakýsi úvod k neznámu, zatímco neznámo samo se skládá z obrovského množství emanací, které však nejsou částí lidského pásu a nikdy nejsou zdůrazněny. Vidoucí je nazývají vědomím levé strany, naguelem, druhým světem, neznámem, druhou pozorností.

„Bod spojení se ti posunul z normální polohy,“ prohlásil. „A to tě vedlo k tomu, že jsi vnímal emanace, které běžně nevnímáš. Zní jako hračka, vid’? A přitom je to ten vrcholný výkon, který se noví vidoucí snaží objasňovat.“

Lidské bytosti si prý k vnímání opakovaně vybírají stále tytéž emanace, a to ze dvou důvodů. Za prvé proto, a to je nejdůležitější, že nás učili, že tato vyzařování se dají vnímat, a za druhé proto, že naše body spojení si tyto emanace volí a připravují k používání.

„Bod spojení má každá živá bytost,“ pokračoval don Juan, „a ten si vybírá emanace, na něž bude klást důraz. Zřeci *vidí*, jestli vnímající bytosti mají stejný pohled na svět, protože *vidí*, jestli si jejich body spojení zvolily stejné emanace.“

Tvrdil, že jedním z nejdůležitějších průlomů, který učinili noví vidoucí, je zjištění, že místo, kde je tento bod umístěn na obalu všech živých stvoření, není rysem trvalým, nýbrž že je na ono konkrétní místo umístěn zvykem. Proto také noví vidoucí kladou tak nesmírný důraz na nové činy a nové zkušenosti v praktickém životě. Zoufale chtějí dospět k novým použitím a novým návykům.

„Nagualův úder je velice důležitý, protože přiměje tento bod k pohybu. Mění jeho polohu. Někdy dokonce vytvoří trvalou prasklinu. Bod spojení se zcela přemístí a vědomí se podstatně změní. Ale ještě důležitější je správně porozumět pravdám týkajícím se vědomí, abychom si mohli uvědomit, že tímto bodem lze pohybovat zevnitř. Bohužel nešťastnou pravdou je fakt, že lidské bytosti vždycky prohrávají, protože nedostojí svému závazku. Prostě nevědí, jaké mají možnosti.“

„A jak může člověk dosáhnout této změny zevnitř?“ zeptal jsem se.

„Noví vidoucí říkají, že pravou technikou je uvědomování. Tvrdí, že člověk si musí především uvědomovat, že svět, který vnímáme, je výsledkem skutečnosti, že máme bod spojení umístěn na určitém konkrétním místě na obalu. Jakmile tohle jednou pochopí, může v důsledku nových návyků pohybovat bodem spojení takřka podle své vůle.“

Nerozuměl jsem tak docela, co míní těmi návyky. Požádal jsem ho, aby mi tenhle moment objasnil.

„Bod spojení člověka se objevuje kolem určité oblasti na ochranném obalu, protože Orel to tak přikazuje. Ale přesný bod je určen návyky, opakovanými činy. Nejdříve poznáme, že se tam dá umístit, a potom mu sami přikazujeme, aby tam byl. Náš příkaz se stává Orlovým příkazem a bod spojení je pevně umístěn na daném místě. Uvažuj velmi pozorně o tom, že náš příkaz se stává Orlovým příkazem. Staří vidoucí za toto zjištění draze zaplatili. Ještě se k tomu později vrátíme.“

„Síla volných emanací nutí bod spojení, aby si vybíral emanace a shlukoval je tak, aby se seřadily a mohlo nastat vnímání. Takový je Orlův příkaz. Veškerý smysl, který přikládáme tomu, co vnímáme, je však už příkaz náš, je to náš magický dar.“

Z hlediska toho, co mi právě vysvětlil, je prý to, co mi Genaro provedl předchozího dne, neobyčejně složité, a přece velice jednoduché. Je to složité, protože aby se zastavil vnitřní dialog a tím se dosáhlo stavu zvýšeného vědomí, v němž může jeden člověk odvést spojovací bod druhého, je třeba nesmírné kázně ze strany všech účastníků. Všechny tyto složité postupy se dají velmi jednoduše vysvětlit. Noví vidoucí říkají, že poloha bodu spojení je poloha, kterou nám náhodně zvolili naši předkové. Lze s ním tedy pohybovat i s relativně malou námahou. Jakmile se jednou pohne, přivodí nové seřazení emanací, a tím i nové vnímání.

„Už jsem ti vysvětlil, že člověk má bod spojení a že tento bod spojení spojuje a řadí emanace, aby se daly vnímat. Také jsme mluvili o tom, že tento bod se pohybuje ze své pevné polohy. A teď nám tedy zbývá poslední pravda, a ta zní, že jakmile se jednou bod spojení dostane za určitou hranici, může sestavit světy, které jsou úplně odlišné od světa, jež známe.“

Stále ještě šeptem mi sděloval, že určité zeměpisné oblasti nejen napomáhají tomuto ošidnému pohybu bodu spojení, ale přímo určují jeho směr. Sonorská poušť prý například pomáhá posouvat bod spojení dolů pod obvyklou polohu, tedy na místo zvířat.

Ale ať je to, jak chce, bojovníci jsou na světě proto, aby se cvičili v umění být nestrannými svědky, a tak pochopili tajemství, kdo jsme a co jsme, a aby se pak radovali z triumfu, že přišli na to, co jsme. To je nejvyšší z cílů nových vidoucích. A ne každý bojovník toho dosáhne. My jsme přesvědčeni, že naguealovi Julianovi se to nepodařilo. Byl na číhané, stejně jako la Catalina.“

Aby člověk byl naguealem, jemuž není rovno, musí milovat svobodu, řekl dále don Juan, a musí být naprosto odpoután. To, čím je stezka bojovníka tak nebezpečná, vysvětloval mi, je skutečnost, že je přímo opačná životním situacím moderního člověka. Moderní člověk opustil říši neznáma a tajemna, a usadil se v říši fungujícího mechanismu. Obrátil se zády ke světu zlověstných předtuch i radosti a uvítal svět nudy.

„Dostat šanci vrátit se zase zpátky k tajemnosti světa,“ pokračoval don Juan, „je někdy na bojovníky přespříliš, a tak podlehnou, číhají v záloze na to, co bych nazval dobrodružstvím neznáma. Zapomněli, že usilují o svobodu, zapomínají, že mají být nestrannými svědky. Noří se do neznáma a zamilují si to.“

Když jsme chodili, don Juan mi řekl, že mě chce znovu varovat. Na stezce poznání je prý až příliš snadné zabloudit v různých spletech a morbiditách. Vidoucí prý musí čelit velkým nepřátelům, kteří mohou zničit jeho záměry, zmást mu cíle a oslabit ho. Nepřátelé, které vytváří vlastní bojovníkova stezka, společně s netečností, leností a sebedůležitostí jsou nedílnou součástí každodenního světa.

Poznamenal, že chyby, které starší vidoucí učinili v důsledku netečností, lenosti a vlastní důležitosti, jsou tak obrovské a závažné, že noví vidoucí neměli jinou možnost, než opovrhovat vlastní tradicí a odvrhnout ji.

„Nejdůležitější, co noví vidoucí potřebovali,“ pokračoval don Juan, „byly praktické kroky, jak posouvat bodem spojení. Protože žádné neměli, začali rozvíjet *vidění* žhnoucího jasu vědomí a tento zájem dychtivě rozvíjeli. Výsledkem bylo, že rozpracovali tři soubory technik, které se pro ně staly úhelným kamenem.“

Podle dona Juana vykonali noví zřeci těmito třemi soubory nesmírně mimořádný a obtížný skutek. Podařilo se jim systematicky přesouvat bod spojení z obvyklé polohy. Uznal sice, že i starým se to povedlo, avšak za pomoci všelijakých vrtošivých manévřů, které pro ně byly typické.

Vysvětlil také, že to, co noví vidoucí *viděli* ve žhnoucím jasu vědomí, vedlo ke stanovení pořadí, jak uspořádat pravdy starých vidoucích, týkající se vědomí. To je známo jako mistrovství vědomí. Z toho pak rozvinuli ony tři soubory praktik. Prvním je mistrovství *stopařské*, druhým je mistrovství *záměru* a třetím je mistrovství *snění*. Tvrdil mi, že těmto třem souborům mě učil od prvního dne, kdy jsme se potkali.

„Mysli na to takto,“ řekl s úsměvem. „Možná že si už nikdy nebudeš s to vzpomenout ani na rozhovor, který spolu teď vedeme a který se ti v tuto chvíli zdá docela obyčejný a samozřejmý.“

Tohle je opravdu tajemství vědomí. Lidské bytosti jsou prosyceny tímto tajemstvím. Čiší z nás temnota, věci, které jsou nevysvětlitelné. Pokládat sám sebe za něco jiného by bylo šílenství. Proto v sobě nezlehčuj tajemství člověka tím, že by ses litoval nebo se ho snažil nějak rozumově vysvětlit. Zlehčuj v sobě hloupost člověka tím, že jí porozumíš. Ale ani za jedno ani za druhé se neomlouvej, obojího je zapotřebí.

Jeden z velikých manévru *stopařů* je, že dovedou postavit tajemství proti hlouposti v každém z nás.“

Vysvětlil mi, že *stopařské* praktiky nejsou nic, z čeho bychom mohli mít zrovna potěšení, ba jsou prý přímo problematické. A protože tohle noví vidoucí vědí, uvědomují si, že by bylo proti zájmům všech, kdyby se tyto zásady *stopařství* probíraly nebo cvičily ve stavu normálního vědomí.

„Nagual Julian byl poslední ze starých dob. Byl *stopařem* ani ne tak proto, že by ho k tomu přivedly okolnosti jeho života, jako spíše proto, že to byl přirozený sklon jeho povahy.“

Don Juan vysvětloval, jak noví vidoucí *viděli*, že existují dvě hlavní skupiny lidských bytostí, a sice ti, kterým záleží na druhých, a ti, kterým na nich nezáleží. Mezi těmito dvěma krajnostmi *viděli* nekonečné množství směsí obou extrémů. Nagual Julian patřil do kategorie lidí, kterým na druhých nesejde. Sám sebe don Juan zařadil do opačné kategorie.

„Ale vždyť jste mi říkal, že nagual Julian byl štědrý, že by daroval i poslední košili!“ namítl jsem.

„To zajisté byl,“ odpověděl don Juan. „A byl nejen štědrý, ale také nesmírně okouzlující a každého si získal. Hluboce a upřímně se zajímal o každého, kdo byl nablízku. Byl laskavý a otevřený, rozdal všechno, co měl, každému, kdo to potřeboval nebo komukoli, kdo se mu náhodou líbil. Za to ho také měli všichni rádi, a protože byl mistr *stopařství*, sdělil jim, jaké jsou jeho skutečné city, že by totiž nedal za nikoho z nich ani zlámanou grešli.“

Neřekl jsem nic, ale don Juan si uvědomoval, že z toho, co mi říká, ve mně vzbuzuje pocit nedůvěry, ba dokonce zmatku a strachu. Tlumeně se zasmál a potřásl hlavou ze strany na stranu.

„To je právě *stopařství*. Vidíš, ještě jsem ti ani nezačal vyprávět o nagualu Julianovi, a už jsi rozmrzelý,“ řekl a smál se na celé kolo, když jsem se mu snažil vysvětlit, co cítím.

„Nagualu Julianovi na nikom nezáleželo,“ pokračoval. „A proto také mohl lidem pomáhat. A on jim pomáhal, dal jim první poslední, protože mu byli fuk.“

„Chcete snad tvrdit, done Juane, že jediný, kdo může pomáhat svým bližním je ten, komu na nich ani trochu nesejde?“ zeptal jsem se, opravdu naštvaný.

„Tohle říkají *stopaři*,“ řekl se zářivým úsměvem. „Nagual Julian byl například skvělý léčitel. Pomohl tisícům a tisícům lidí, ale nikdy si to nebral jako svou zásluhu. Dělal to tak, aby si lidé mysleli, že je léčí jedna vidoucí žena z jeho skupiny.“

Kdyby totiž býval stál o svoje bližní, tak by se domáhal uznání. Těm, jimž na druhých záleží, záleží především na nich samotných, a tak se domáhají uznání tam, kde se uznání hodí.“

Don Juan řekl, že on sám patří do kategorie těch, kdo stojí o svoje bližní, a proto nikdy nikomu nepomohl. Je prý celý nesvůj ze štědrosti, nedovede si ani představit, že by ho někdo mohl mít rád jako měli rádi naguala Juliana, a opravdu by si připadal hloupě, kdyby měl někomu dát svou poslední košili.

„Tak moc mi záleží na mých bližních, že pro ně vůbec nic nedělám. Nevěděl bych, co mám dělat. Vždycky by mě hryzal pocit, že jim svými dary vnucuji svou vůli.“

Opakoval, že na stezce bojovníka znamená posun bodu spojení vše. Staří vidoucí si tuhle pravdu naprosto nedokázali uvědomit. Domnívali se totiž, že pohyb bodu spojení je jako značka, která označuje jejich polohu na škále hodnot. Nikdy je ani nenapadlo, že to, co rozhoduje o tom, co vnímají, je přímo tato poloha.

„Metoda *stopařů* v rukou takového mistra *stopařství*, jakým byl nagual Julian, vysvětluje ohromný posun bodu spojení. Tyhle změny jsou velice pevné. Tím, že učitel *stopař* podepře svého učeníka, učeník s ním spolupracuje naplno a všeho se účastní. Získat druhého pro plnou spolupráci a účast je asi ten nejdůležitější výsledek metody *stopařů*. V tom, jak obojí získávat, byl nagual Julian nejlepší.“

Můj dobrodinec mi řekl, že můj otec s matkou žili a zemřeli jen proto, aby měli mě, a že jejich rodiče zas udělali totéž pro ně. Říkal mi, že bojovníci se liší tím, že si posunuli bod spojení a uvědomili si, jak obrovská cena byla zaplacená za jejich život. Tento posun jim dává respekt, bázeň i úžas, který jejich rodiče nikdy nepocítili, ani vůči životu jako takovému, ba ani z toho, že jsou sami naživu.“

„Celou dobu ti vykládám o tom, jak úžasné věci zjistili staří vidoucí. Stejně jako přišli na to, že organický život není jediným životem na zemi, tak také objevili, že i země sama je živá bytost.“

Usmál se na mě, jako by mě vyzýval, abych to komentoval. Nenapadlo mě nic, co bych řekl. Chvilí čekal, než pokračoval dál: „Staří vidoucí *viděli*, že země má ochranný obal. *Viděli* kouli, která zemi obklopuje, jakýsi světelný kokon, zachycující Orlovy emanace. Země je obrovská vnímající bytost, která podléhá stejným silám jako my.“

Když prý tohle staří vidoucí objevili, okamžitě se začali zajímat, jak by toto poznání mohli prakticky využít. Výsledkem pak bylo, že nejpropracovanější kategorie jejich čarodějství se zabývaly zemí. Pokládali totiž zemi za poslední zdroj všeho, co jsme.

Don Juan potvrdil, že v tomto ohledu se staří vidoucí nikterak nemýlili, protože země je opravdu naším posledním zdrojem.

Když se uklidnili, don Juan řekl, že mi Genaro chtěl ukázat, čemu ještě nerozumím, že totiž svrchované vědomí země je to, co nám umožňuje měnit se do jiných velkých pásem emanací.

„Živé bytosti vnímají. A vnímáme, protože některé emanace uvnitř lidského obalu jsou seřazeny s některými emanacemi vnějšími. Seřazení je tedy tajným průchodem a zrychlení země je klíč.

Genaro chce, abys sledoval okamžik seřazení. Pozoruj ho!“

Genaro se postavil jako herec, poklonil se a pak nám ukázal, že nemá nic v rukávech ani v nohavicích. Potom si zul boty a vytřásal je, abychom viděli, že nic neschovává ani v botách.

Don Juan se tomu smál s naprostou odevzdaností. Genaro máchal rukama nahoru a dolů. Ten pohyb ve mně okamžitě vyvolal fixaci. Měl jsem smyslový pocit, že jsme všichni tři najednou vstali a odešli z náměstí. Každý šel z jedné strany.

Jak jsme šli dál, ztratil jsem periferní vidění. Už jsem nerozeznával domy ani ulice. Nezaznamenal jsem ani hory ani vegetaci. V jeden okamžik jsem si uvědomil, že jsem ztratil z dohledu i dona Juana s Genarem. Místo nich jsem *viděl* dva světelné uzlíky, jak vedle mě poskakují.

Okamžitě jsem zpanikařil, ale hned jsem se ovládl. Přepadl mě nezvyklý, nicméně dobře známý pocit, že já jsem já, a přece to já nejsem. Uvědomoval jsem si však všechno kolem sebe pomocí podivné, a přece důvěrně známé schopnosti. Obraz světa ke mně přicházel celý a najednou. *Viděl* jsem vším, co jsem, ta celistvost, kterou za normálního vědomí nazývám svým tělem, byla schopná vnímat, jako kdyby to bylo jedno obrovské oko, které všechno sleduje. První, čeho jsem si všiml, poté co jsem *viděl* ty dvě světelné skvrny, byl ostrý fialovo purpurový svět, vytvořený z čehosi, co vypadalo jako barevné dílce a baldachýny. Všude byly ploché, promítacímu plátnu podobné dílce z nepravidelných soustředných kruhů. Cítil jsem všude na sobě veliký tlak a potom jsem uslyšel hlas v uchu. *Viděl* jsem. Hlas mi řekl, že ten tlak je způsoben pohybem. Pohyboval jsem se společně s donem Juanem a Genarem. Pocítil jsem slabý náraz, jako kdybych prorazil papírovou překážku, a ocitl jsem se tváří v tvář světélkujícímu světu. Odevšad vyzařovalo světlo, ale neoslňovalo. Bylo to jako slunce, které se má vyhoupnout za bílou blánou mraků. Shlížel jsem na zdroj toho světla. Byl to krásný pohled. Nikde žádná zemina, jen načechrané bílé obláčky a světlo. Chodili jsme v oblacích.

Potom mě opět něco zajalo. Pohyboval jsem se stejným tempem jako obě světelné skvrny po stranách. Postupně začaly ztrácet na jasnosti, zmatněly a nakonec to byl zase don Juan s Genarem. Odcházeli jsme opuštěnou boční ulicí z hlavního náměstí. Vrátili jsme se zase zpátky.

„Genaro ti právě pomohl seřadit si emanace s volnými emanacemi, které patří k jinému pásmu,“ řekl mi don Juan. „To seřazení musí být provedeno velmi poklidně a nenápadně. Žádné rozlétnutí, žádný povyk.“

Střízlivost, které je zapotřebí, aby mohl bod spojení spojovat jiné světy, nelze jen tak improvizovat. Tato střízlivost musí uzrát. Musí se stát silou sama o sobě, a teprve potom mohou bojovníci beztréstně prolomit bariéru vnímání.

Opakoval, jako kdyby se to do mě snažil vtlouct, že seřazení je jedinečná síla, protože buď pomáhá posunovat bod spojení, anebo ho drží pevně na jeho obvyklém místě. Tento aspekt seřazení, který udržuje bod spojení na jednom místě, je prý *vůle*, zatímco aspekt, který jím pohybuje, prý je *záměr*. Poznamenal, že jedním z nejzáhadnějších tajemství je to, jak se *vůle*, tedy neosobní síla seřazení, mění v *záměr*, tedy v osobní sílu, která je k dispozici každému jednotlivci.

„Nejpodivnější částí tohoto tajemství je, že dosáhnout této změny je tak snadné,“ pokračoval dál. „Ale zdaleka už není tak jednoduché sám sebe přesvědčit, že je to možné. Právě tady je naše pojistka. Musíme o tom být přesvědčeni. Ale nikdo z nás se nechce nechat.“

„Ta vlákna, která jsem *viděl*, to byly Orlovy emanace?“ zeptal jsem se dona Juana.

„Ano. Ale ještě jsi je opravdu *neviděl*. Ještě než jsi stačil *vidět*, buben tě zastavil. Kdybys tam byl zůstal ještě chvilinku, bylo by tě to roztrhlo.“

„A co to přesně je ten buben?“

„To je síla Orlových emanací. Je to nepřetržitá síla, která nás v každém okamžiku zasahuje po celý život. Je-li *viděna*, je smrtelná, ale jinak si jí v běžném životě nevšímáme, protože máme ochranné štíty. Máme zájmy, které nás stravují a které zaměstnávají veškerou naši pozornost. Neustále se staráme o svoje postavení, o svůj majetek. Ale tyto ochranné štíty však buben neodstraňují, jenom nám zabraňují jej přímo *vidět*, a tímto způsobem nás chrání před zraněním, které by nám způsobil děs z toho, kdybychom *viděli*, jak do nás buší ohnivě koule. Ty ochranné štíty nám obrovsky pomáhají, a zároveň velice překážejí. Zklidňují nás a současně nás oblbují. Dávají nám falešný pocit bezpečí.“

Varoval mě pak, že mi v životě nastane chvíle, kdy nebudu mít žádné ochranné štíty, kdy budu nepřetržitě vydán na milost a nemilost bubnu. Je to prý nezbytný stupeň v životě bojovníka, který je znám jako ztráta lidské formy.

Požádal jsem ho, aby mi jednou provždy konečně vysvětlil, co je to lidská forma a co to znamená, když ji ztratíme.

Odpověděl mi, že vidoucí popisují lidskou formu jako neodolatelnou sílu seřazení emanací, ozářených žhnoucím jasným vědomím na přesně daném místě, kde zpravidla bývá pevně usazen bod spojení dotyčného člověka. Je to síla, která z nás dělá lidi. A tak být nějakou osobou znamená být nucen spojit se s touto silou seřazení, a proto také být přesně spojen s oním místem, odkud síla pochází.

Bojovníkům se vlivem jejich činnosti v určitém okamžiku bod spojení posouvá doleva. Je to trvalý posun, jehož výsledkem je nebývalý pocit povznesenosti či sebeovládání nebo dokonce odevzdanosti. Tento posun bodu spojení znamená nové seřazení emanací. Je to počátek celé řady větších přesunů. Vidoucí velmi případně nazvali tento počáteční posun ztrátou lidské formy, protože označuje neúprosný pohyb bodu spojení z jeho původního usazení, a vede k nenávratné ztrátě našeho spojení se silou, která z nás vytváří lidskou bytost.

„Samozřejmě, že úplně spíš, aniž ses musel natáhnout. Kdyby tě teď viděli lidé v normálním stavu vědomí, připadalo by jim, že se trochu motáš, nebo že jsi dokonce opilý.“

Během normálního spánku, vysvětloval mi, se prý bod spojení posouvá podél jednoho z obou okrajů lidského pásma. Takové posuny jsou vždy spojeny s dřímotou. Posuny, které jsou navozeny cvičením, se objevují podél střední linie lidského pásma a nejsou spojeny s dřímotou, přesto však *snivec* spí.

„Právě na téhle křižovatce je místo, kde noví vidoucí vyzvali sílu jinak než staří. Staří chtěli repliku svého těla, ale fyzicky mnohem silnější, a proto si posunovali bod spojení podél pravého okraje lidského pásma. Čím hlouběji se posunuli podél pravého kraje, tím bizarnější se stávalo jejich *snové tělo*. Ty sám jsi byl včera v noci svědkem toho, k jak obludným výsledkům vede hluboký posun podél pravého okraje.“

Noví vidoucí byli zcela jiní v tom, že si udržovali bod spojení ve střední linii lidského pásma. Jestliže je tento posun pouze mělký, jako je například přesun do zvýšeného stavu vědomí, pak je *snivec* takřka stejný jako každý jiný člověk na ulici, jen s tím rozdílem, že je o něco zranitelnější emocemi, třeba strachem nebo pochybnostmi. Ale na určitém stupni do hloubky se *snivec*, jenž se posunuje podél střední linie, stává světelnou skvrnou. A světelná skvrna je *snovým tělem* nových vidoucích.

Takové neosobní *snové tělo* prý daleko lépe vede k porozumění a ke zkoumání, což je základem pro všechno, co noví vidoucí dělají, zatímco intenzivně polidštěné *snové tělo* nutilo staré vidoucí k tomu, aby hledali odpovědi, které jsou stejně osobní a polidštěné.

Potom mi don Juan řekl, že cvičení, jak spojovat jiné světy, umožňuje bodu spojení získat určitou zkušenost s posouváním. Nicméně vždycky jsem byl zvědavý, odkud mám vlastně brát počáteční impuls, kterým bych vyhodil bod spojení z jeho obvyklé polohy. Když jsem se ho na to ptal dřív, vždycky mě upozornil, že seřazení emanací je síla, která je obsažena ve všem, a proto je právě *záměr* tím, co přiměje bod spojení k pohybu.

Nyní jsem se ho na to zeptal znovu.

„Teď už jsi v takové pozici, že si na tu otázku můžeš odpovědět sám. Mistrovství vědomí dává bodu spojení potřebné postrčení. Koneckonců my, lidské bytosti, nejsme celkem vzato skoro nic. V podstatě jsme jen bod spojení fixovaný v určité poloze. Náš nepřítel a současně náš přítel je vnitřní dialog, náš inventář. Buď bojovníkem, zastav svůj vnitřní dialog, udělej si inventář a pak ho vyhoď. Noví vidoucí vytvářejí přesné inventáře a potom se jim vysmějí. Bez inventáře je bod spojení volný.“

„Bude ještě dlouho trvat, než budeš moci uplatnit princip, že tvůj vlastní příkaz je příkazem Orla. To je podstata mistrovství *záměru*. Prozatím si příkaz nerozčilovat se, a to ani v okamžiku těch nejhorších pochybností. Bude to pomalý proces, než bude tento příkaz vyslyšen a uposlechnut tak, jako by to byl příkaz Orla.“

Mezi obvyklou polohou bodu spojení a polohou, kde už není žádných pochybností, která už je takřka v místech, kde se objevuje bariéra vnímání, prý leží nezměrně rozlehlá oblast vědomí. V této krajině prý bojovníci padnou za kořist každé myslitelné špatnosti. Don Juan mě varoval, abych se měl na pozoru a neztrácel sebedůvěru, protože budu zcela nevyhnutelně tu a tam zasažen svíravými pocity porážky.

„Noví vidoucí doporučují jednu velice jednoduchou věc, když jim zkříží cestu netrpělivost, zoufalství, hněv nebo smutek. Doporučují bojovníkům, aby kouleli očima. Je prý možno jimi kroutit kterýmkoli směrem, ale já raději kroutím očima ve směru hodinových ručiček.

Pohyb očí na chvilku posune bod spojení. V tomto pohybu najdeš úlevu. To se dělá místo skutečného mistrovství *záměru*.

„Svoboda je jako nakažlivá nemoc,“ smál se. „Přenáší se a nákazu roznáší bezchybný nagual. Leckdo to možná neocení, ale to jen proto, že nechce být svobodný. Ze svobody jde strach. Nezapomínej na to. Ale pro nás ne. Skoro celý život jsem se připravoval na tento okamžik. A ty budeš dělat totéž.“

Stále znovu a znovu opakoval, že jsem právě na takovém stupni, kdy už by do mých činů neměly zasahovat žádné racionální dohady. Polohou bodu spojení prý je *snové tělo* a bariéra vnímání, a pro vidoucího je toto poznání stejně zásadní, jako je pro moderního člověka čtení a psaní. Obojí prý je dovednost, které se dosahuje teprve po několika letech praxe.

Don Juan mi připomněl, že za léta našeho spojení mě k *vidění* dovedl nesčetněkrát, a to jak ve stavu normálního vědomí, tak i ve stavech vědomí zvýšeného. *Viděl* jsem nescíslné množství věcí, kterým teprve teď začínám rozumět souvisleji. Tato souvislost však není logická ani racionální, ale přesto všemi způsoby objasňuje vše, co jsem dělal, i vše, co se mi dělo, i všechno, co jsem s ním *viděl* za všechny ty roky. Nyní prý potřebuji ještě jedno poslední objasnění. Potřebuji si souvisle, ale iracionálně uvědomit, že všechno, co jsme se na světě naučili vnímat, je neodlučitelně spjata s polohou, na níž je umístěn bod spojení. Jestliže se bod spojení vysune z této polohy, svět přestává být tím, čím pro nás je.

Don Juan prohlásil, že vytěsnění bodu spojení za středovou čáru ochranného obalu člověka způsobuje, že celý svět, tak jak jej známe, nám v jediném okamžiku zmizí z pohledu, jako kdyby ho vygumovali, protože stabilita a podstata věcí, která, jak se zdá, patří k vnímatelnému světu, je pouze silou seřazení emanací. Obvykle jsou spojeny určité emanace právě proto, že bod spojení je fixován na jedno konkrétní místo, a to je všechno, co je tento náš svět.

„Spolehlivost našeho světa není přeludem,“ pokračoval, „přeludem je pouze fixace bodu spojení na jeden jediný bod. Když vidoucí posunou svým bodem spojení, neocitnou se tváří v tvář iluzi, nýbrž jsou postaveni do jiného světa a tento nový svět je stejně skutečný jako ten, který právě pozorujeme. Zato nová fixace bodu spojení, která tento svět vytváří, je stejně iluzivní, jako byla ta stará.

„A komu sejde na smutku? Pomysli jen na ta tajemství. Na tajemství záleží a to je celé. Jsme živé bytosti. Musíme umřít a vzdát se svého vědomí. Ale kdybychom na tom dokázali jen drobátko změnit, jaká tajemství by pak na nás čekala! Panečku, jaká tajemství!“

„Jediná síla, která dočasně zruší seřazení emanací, je seřazení emanací. Budeš tedy muset zrušit seřazení, které tě drží, takže vnímáš svět každodenních záležitostí.

Tím, že budeš mít *záměr* přesunout si bod spojení do nové polohy a udržet ho v té poloze dostatečně dlouho, spojíš jiný svět a unikneš tomuto světu.

Přesně tohle dělají staří vidoucí, a tak dodnes vzdorují smrti. Mají *záměr*, aby jim bod spojení zůstal pevně usazen v poloze, která je dovede na kterýkoli ze sedmi světů.“

„A co se stane, když se mi povede spojit jiný svět?“ zeptal jsem se.

„Půjdeš do něj. Stejně jako tam šel Genaro, když ti jednou v noci zrovna tady ukazoval tajemství seřazení.“

„A kde budu, done Juane?“

„No přece v jiném světě. Kde jinde?“

„A co lidé kolem mě? A budovy? A hory? A všechno ostatní?“

„Od toho všeho tě bude oddělovat právě bariéra, kterou jsi prolomil, bariéra vnímání. Prostě nebudeš v tomto světě stejně jako vidoucí, kteří se pohrbili, aby vzdorovali smrti.“

Když jsem uslyšel, co mi říká, zuřil ve mně boj. Jedna moje strana hlasitě halasila, že don Juanovo tvrzení je neudržitelné, zatímco jiná věděla nade všechny pochyby, že má pravdu.

Zeptal jsem se, co se stane, když si posunu bod spojení třeba na ulici, uprostřed dopravního ruchu v Los Angeles.

„Los Angeles zmizí jako obláček dýmu,“ odpověděl s vážným výrazem, „ale ty zůstaneš. To je tajemství, které jsem se ti snažil vysvětlit. Už jsi ho prožil, ale ještě jsi ho nepochopil. Dneska ho však pochopíš.“

Za několik dní se nagualova skupina a všichni učedníci sešli na vrcholku ploché hory, o níž don Juan mluvil.

Don Juan řekl, že každý z učedníků se již s každým rozloučil a že jsme všichni ve stavu vědomí, který nepřipouští žádnou sentimentalitu. Pro nás prý je možný jen jeden čin. Jsme prý bojovníci a vedeme totální válku.

Všichni s výjimkou dona Juana, Genara, Pablita, Nestora a mě se trochu vzdálili z plošiny na vrcholu hory, aby dopřáli Pablitovi, Nestorovi i mně dostatek soukromí pro vstup do stavu normálního vědomí.

Ale předtím nás don Juan ještě vzal za paži a vedl nás kolem plochého vrcholku.

„Za chvíli budete mít *záměr* posunout si bod spojení. A nikdo vám nebude pomáhat. Nyní jste sami. Musíte si tedy pamatovat, že *záměr* začíná příkazem.

Staří vidoucí říkali, že pokud bojovníci vedou vnitřní dialog, musí to být správný dialog. To pro staré znamenalo, že hovoří o čarodějství a o rozšíření jejich sebereflexe. Pro nové to však není dialog, ale odpoutaná manipulace *záměrem* prostřednictvím střízlivých příkazů.“

Stále znovu opakuoval, že manipulace *záměrem* začíná příkazem, který si člověk dá. Ten příkaz pak stále dokola opakuje tak dlouho, až se stane příkazem Orlovým. Tehdy se také podle toho posune bod spojení, jakmile bojovník dosáhne vnitřního ticha.

Skutečnost, že takový tah je možný, je prý pro vidoucí vůbec to nejdůležitější, a to pro nové stejně jako pro staré, i když z důvodů diametrálně odlišných. Protože to věděli, mohli staří vidoucí posunout bod spojení do nepředstavitelných *snových poloh* v nezměřitelném neznámu. Pro nové vidoucí to znamená odmítnutí stát se potravou, to znamená uniknout Orlovi, a to tím, že si posunou bod spojení do jedné konkrétní *snové polohy*, a ta se nazývá absolutní svoboda.

Vysvětloval nám, že staří vidoucí objevili, že bodem spojení lze posouvat až na hranice známého a tam ho udržovat ve stavu prvotního zvýšeného vědomí. Z této polohy pak *viděli*, že je možné pomalu posouvat bod spojení natrvalo do jiných poloh za touto hranicí. To je obrovský kousek, plný troufalé odvahy, ale postrádající střízlivost, protože už nikdy nebudou moci zpátky vysledovat pohyb svého bodu spojení, a možná ani nebudou nikdy chtít.

Don Juan řekl, že mají-li si dobrodruzi vybrat, zda umřou ve světě běžných záležitostí nebo v neznámých světech, zcela nutně si zvolí to druhé. Když si noví vidoucí uvědomili, že jejich předchůdci si vybrali pouze změnu místa své smrti, pochopili, že tohle všechno je marnost. Pochopili, že je marné usilovat o nadvládu nad bližními, že je marné sestavovat jiné světy, a především, že je marná jakákoli sebedůležitost.

Jedno z nejšťastnějších rozhodnutí, která noví vidoucí učinili, prý bylo to, že nikdy nedopustili, aby se jejich body spojení natrvalo posunuly do jakékoli jiné polohy, než je zvýšené vědomí. Z této polohy opravdu byli schopni vyřešit problém marnosti a zjistit, že řešení není v tom, zvolit si jen alternativní svět, kde zemřít, nýbrž zvolit si absolutní vědomí, absolutní svobodu.

Tím, že si zvolili absolutní svobodu, řekl don Juan, noví vidoucí pokračují nevědomky v tradici svých předchůdců a stávají se prototypem těch, kdo vzdorují smrti.

Vysvětloval, že noví vidoucí objevili, že budou-li si neustále posouvat bod spojení k hranicím neznáma a zase ho vracet do nějaké polohy v mezích známého, pak když ho najednou uvolní, projede jako blesk celým ochranným obalem člověka a najednou seřadí všechny emanace, které v něm jsou.

„Noví vidoucí vzplanou silou seřazení,“ pokračoval don Juan. „Vzplanou silou *vůle*, kterou proměnili v sílu *záměru* svým bezchybným životem. *Záměr* je seřazení všech žhnoucích emanací vědomí, a tak je tedy správné, když řekneme, že absolutní svoboda znamená absolutní vědomí.“

„A tohle je to, co všichni hodláte udělat, done Juane?“ zeptal jsem se.

„Zcela jistě to uděláme, budeme-li mít dostatek energie. Svoboda je Orlův dar člověku. Bohužel jen málo lidí chápe, že abychom mohli přijmout tak velkolepý dar, musíme na to mít dostatek potřebné energie, nic víc.“

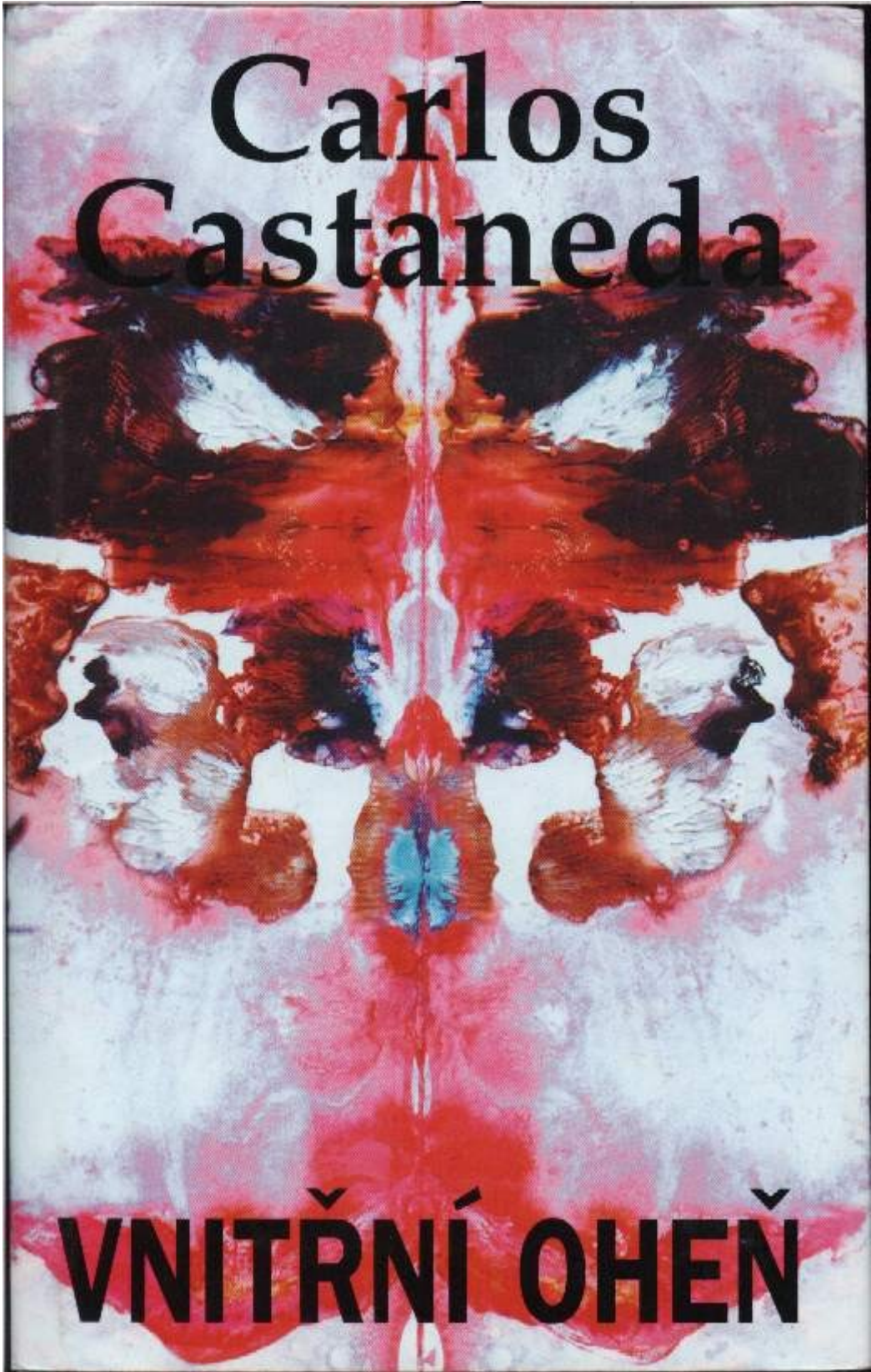
A jestli tohle je všechno, co potřebujeme, pak rozhodně musíme začít energií skrblit.“

Potom nás don Juan nechal vstoupit do normálního stavu vědomí. Za soumraku jsem s Pablitem a Nestorem skočil do propasti. A don Juan se svou nagualovou skupinou vzplanuli vnitřním ohněm. Vstoupili do absolutního vědomí, protože měli potřebnou energii, aby mohli přijmout ohromný dar svobody.

Pablito, Nestor ani já jsme nezemřeli na dně propasti, a nezemřel tam ani jeden z učedníků, kteří skákali před námi. Nikdy jsme tam totiž nedopadli. Všichni jsme pod náparem tak obrovského a nepochopitelného skutku, jakým je skok smrti, posunuli bodem spojení a spojili jsme jiné světy.

Víme teď, že jsme tu zůstali, abychom se rozpomněli na zvýšené vědomí a znovu nabyli svou vlastní celistvost. A také víme, že čím více se rozpomeneme, tím intenzivnější bude naše povznesení i náš údiv, ale také pochybnosti a zmatek.

Dosud však jsme na tom tak, jako kdybychom tu byli ponecháni jen proto, aby nás mučily dalekosáhlé otázky o přirozenosti a osudu člověka, dokud nenastane doba, kdy snad budeme mít dostatečnou energii, abychom si nejen ověřili všechno, čemu nás don Juan učil, ale také, abychom sami mohli přijmout Orlův dar.

An abstract painting of a face, rendered in a style reminiscent of a watercolor or ink wash. The face is composed of various shades of red, white, and blue, with a central vertical axis of symmetry. The eyes are dark and hollow, and the mouth is a small, dark opening. The overall effect is one of intense, almost ethereal, expression.

**Carlos
Castaneda**

VNITŘNÍ OHĚŇ

